

VERGADERING GEMEENTERAAD 2012

VOORSTEL

Registratienummer R-2012-0132
Bijlage(n)
Onderwerp

Middenbeemster, 3 augustus 2012

Aan de raad

Inleiding en probleemstelling

In 2010 is (onder de noemer "goed onderwijs, goed bestuur") de Wet op het primair onderwijs (Wpo) uitgebreid met de artikelen 17a, 17b en 17c. Daarmee krijgen schoolbesturen de opdracht om een scheiding aan te brengen tussen bestuur en intern toezicht. Stichting Spoor is schoolbestuur voor het openbaar primair onderwijs in de regio Waterland. SPOOR heeft gekozen voor het Raad van Toezicht-model. Dit model behelst een college van bestuur dat bestaat uit een persoon (de huidige bestuursmanager) en een raad van toezicht (het huidige bestuur). De keuze van SPOOR bevestigt de gegroeide praktijk waarbij het bestuur veel taken heeft gedelegeerd aan de bestuursmanager en dus feitelijk op afstand optreedt als (intern) toezichthouder op de bestuursmanager. Naast de Stichting SPOOR functioneert de zogenaamde SPOORraad. Daarin zitten de portefeuillehouders onderwijs van de regiogemeenten. De SPOORraad vervult een rol als extern toezichthouder. Deze SPOORraad blijft bestaan. Door de wetwijziging vervallen enkele taken van de SPOORraad en is een nieuwe gemeenschappelijke regeling waarin deze taken staan beschreven noodzakelijk.

In het najaar van 2011 is aan de diverse gemeenteraden in de regio Waterland een gemeenschappelijke regeling voorgelegd voor de SPOORraad. In die regeling spraken de gemeenten af om gezamenlijk de wettelijke gemeentelijke verantwoordelijkheden ten aanzien van het openbaar onderwijs van Stichting SPOOR te verzorgen. De regeling is in de zes gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Wormerland en Zeevang vastgesteld. De gemeenteraad van de zevende gemeente, Waterland, heeft aan de regeling een bepaling toegevoegd. Wat Waterland heeft toegevoegd is de bepaling dat besluiten over wijziging van de statuten van SPOOR niet via de SPOORraad maar via elke afzonderlijke gemeente apart moet verlopen.

De toevoeging van Waterland betekent feitelijk dat er geen gemeenschappelijke regeling is. Men kan niet concluderen dat er een gemeenschappelijke regeling is van zes gemeenten, omdat de tekst die door de zes gemeenten is vastgesteld, uitgaat van zeven gemeenten. Vervolgens is de vraag gesteld hoe deze situatie moet worden opgelost.

De afgelopen periode zijn verschillende opties onderzocht:

- Gemeenschappelijke regeling zonder Waterland;
- Het overnemen van de tekst zoals vastgesteld in Waterland;
- Het vaststellen van een aangepaste gemeenschappelijke regeling, die recht doet aan alle betrokken partijen;

De oplossingsrichtingen zijn voorgelegd aan de portefeuillehouders onderwijs. Zij hebben gekozen voor het uitwerken van de laatste optie. Op donderdag 12 juli is de gemeenteraad van Waterland akkoord gegaan met de aangepaste gemeenschappelijke regeling. De aangepaste gemeenschappelijke regeling wordt nu voorgelegd aan de betreffende gemeenteraden.

Oplossingsrichting

1.1. De gekozen aanpassing van de tekst doet recht aan alle betrokken partijen.

De wijziging zoals aangenomen in Waterland betekent dat voor elke wijziging van de statuten alle individuele gemeenteraden een besluit moeten nemen over het al dan niet goedkeuren ervan. Dat komt de slagvaardigheid van SPOOR niet ten goede, is omslachtig, tijdrovend (vooral in het geval van uiteenlopende besluitvorming) en niet nodig. Omdat het de gemeente Waterland te doen is om als individuele gemeente zeggenschap te houden over statutenwijziging in geval van fusie van SPOOR met een ander schoolbestuur, is het voorstel om de toevoeging van Waterland tot die fusie-situatie te beperken. Dat wil zeggen dat goedkeuring van statutenwijziging in verband met fusie van SPOOR met een ander schoolbestuur, niet via de SPOORraad verloopt maar via de individuele gemeenteraden. Deze oplossingsrichting kan via uitbreiding van artikel 3 van de GR met een tweede lid als volgt:

Artikel 3 Doelstelling en belang

1. Het gemeenschappelijk orgaan oefent de bevoegdheden van de raad uit als bedoeld in ondermeer artikel 48 van de Wpo, alsmede de bevoegdheden van de raad en het college als beschreven in de statuten van de Stichting, voor zover uit de wet of statuten ten minste niet voortvloeit dat een bepaalde bevoegdheid uitsluitend voor de desbetreffende gemeente geldt, zoals bijvoorbeeld met betrekking tot een besluit als bedoeld in artikel 106 Wpo (onder meer vervreemding van een gebouw) of artikel 48 lid 5 Wpo (opheffing van een school).
2. Aan de afzonderlijke gemeenten blijft voorbehouden: de goedkeuring van een besluit tot wijziging van de statuten voor zover die zijn gericht op fusie van de Stichting met een andere onderwijsorganisatie.

1.2. De gemeenschappelijke regeling staat de uitvoering van de Wet fusietoets in het onderwijs niet in de weg.

De Wet fusietoets in het onderwijs is per 1 oktober 2011 van kracht geworden. De wet regelt dat er een ministeriele toetsing moet plaatsvinden bij fusieplannen. In de wet is opgenomen dat het college van een betrokken gemeente(n) advies moet (moeten) uitbrengen over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie. Het advies maakt deel uit van de fusie-effectrapportage die het schoolbestuur moet opstellen. Dit staat beschreven in artikel 64b, tweede lid onder j van de Wet op het primair onderwijs. Deze bevoegdheid wordt niet op grond van de gemeenschappelijke regeling gemandateerd aan de SPOORraad. De verschillende colleges houden deze bevoegdheid. En daarop aansluitend houdt de gemeenteraad conform de gemeenschappelijke regeling de bevoegdheid om te besluiten over een wijziging van de statuten als het gaat om fusie van SPOOR met een andere onderwijsorganisatie.

1.3. De nieuwe gemeenschappelijke regeling voldoet aan de Wet gemeenschappelijke regelingen.

In mei 2003 heeft de gemeenteraad besloten het bestuur van het openbaar onderwijs te verzelfstandigen. Daarbij is ook het besluit genomen te participeren in een gemeenschappelijke regeling voor het uitvoeren van de bevoegdheden van de

gemeenteraden van de verschillende gemeenten. Het traject dat toen gelopen is, voldoet niet aan de Wet gemeenschappelijke regelingen. Met het vaststellen van de nieuwe gemeenschappelijke regeling wordt deze leemte hersteld en wordt de lijn die in 2003 is voorgesteld, voortgezet.

1.4. De nieuwe gemeenschappelijke regeling sluit aan bij de Wet op het primair onderwijs en de statuten.

De gemeenschappelijke regeling sluit aan bij de nieuwe wetgeving en bij de afspraken zoals in de statuten zijn vastgelegd.

Meetbare doelstelling

Door goedkeuring door alle gemeenten van de gemeenschappelijke regeling ontstaat een nieuwe gemeenschappelijke regeling aan de hand waarvan de gemeenten gezamenlijk hun externe toezicht op het openbaar onderwijs uitoefenen.

Financiële consequenties

Met deze gemeenschappelijke regeling zijn geen financiële regelingen gemoeid. Het schoolbestuur ontvangt rechtstreeks van het rijk alle financiële middelen waarmee zij haar schoolbestuurlijke taken moet uitvoeren.

Overige consequenties

nvt

Monitoring evaluatie

Op grond van de regelingen zal de gemeenteraad door Stichting Spoor geïnformeerd blijven over de begroting en rekeningen en over het algemene functioneren van het openbaar onderwijs in de regio. Elke individuele raad kan informatie en verantwoording aanvragen aan de eigen vertegenwoordiger in de SPOORraad.

Voorgesteld besluit

Vaststellen van de aangepaste gemeenschappelijke regeling SPOORraad

Communicatie

De gemeenschappelijke regeling moet conform de Wet gemeenschappelijke regelingen gepubliceerd en geregistreerd worden.

